

Sygn. akt *XVII AmE 100/12*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący: **SSO Ewa Malinowska**

Protokolant: protokolant sądowy – stażysta Piotr Hołyś

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 maja 2014 roku w Warszawie sprawy

z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

z udziałem (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

o wstrzymanie dostaw energii

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 6 czerwca 2012 roku nr OWA – (...) (...) (...)

oddala odwołanie.

SSO Ewa Malinowska

UZASADNIENIE

W dniu 6 czerwca 2012 r. Prezes URE wydał decyzję nr OWA – (...) (...) mocą której stwierdził, że wstrzymanie dostaw energii elektrycznej do obiektu S. J. (1) położonego w W. przy ul. (...) przez (...) sp. z o.o. w W. było nieuzasadnione. W uzasadnieniu decyzji podniesiono m. in., że w dniu 17 grudnia 2009 r. zdemontowano u S. J. (1) licznik zużycia energii elektrycznej i zamontowano na jego miejsce nowy. Następnie zdemontowany licznik został poddany badaniu w laboratorium; na podstawie odczytu uzyskanego w trakcie badań (...) S.A. sporządziła korektę należności i wezwała S. J. (1) do uiszczenia niedopłaty z tytułu dostaw energii. Z uwagi na nieuiszczenie należności w dniu 13 czerwca 2011 r. (...) sp. z o.o. (działając na zlecenie (...) S.A.) dokonał wstrzymania dostaw energii i zdemontował układ pomiarowo - rozliczeniowy. Zdaniem Prezesa URE wobec braku jednoznacznych regulacji uzasadniony jest pogląd, zgodnie z którym żądanie przez przedsiębiorstwo energetyczne uiszczenia dopłaty winno podlegać ocenie przepisów Kodeksu cywilnego; w konsekwencji spory wynikłe z tego tytułu winny być poddane pod rozstrzygnięcie sądom powszechnym. Ustawa Prawo energetyczne nie zawiera przepisu, który zobowiązywałby odbiorcę do uiszczenia jakichkolwiek należności wynikających z korekty dokonanej przez przedsiębiorstwo energetyczne. Zatem brak jest podstaw do akceptacji poglądu w myśl którego nieuiszczenie należności wynikających z dokonanej korekty uprzednio wystawionych faktur w przypadku stwierdzenia uszkodzenia układu pomiarowo - rozliczeniowego lub błędów w jego odczycie, stanowi podstawę do wstrzymania dostaw w trybie art. 6 ust. 3a ustawy Prawo energetyczne, (k. 3-8)

W odwołaniu od powyższej decyzji powód (...) sp. z o.o. w W. wniósł o zmianę decyzji i stwierdzenie, że wstrzymanie dostawy energii elektrycznej do lokalu S. J. nie było nieuzasadnione, ewentualnie, o uchylenie decyzji i umorzenie postępowania, względnie o uchylenie decyzji. Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie przepisów postępowania – art. 40 k.p.a. – albowiem w niniejszym postępowaniu administracyjnym powód ustanowił pełnomocnika, jednak decyzja doręczona została powodowi z jego pominięciem - a także naruszenie art. 6 ust. 3a Prawa energetycznego poprzez przyjęcie, że nieuiszczenie przez odbiorcę należności wynikających za dokonanej przez przedsiębiorstwo energetyczne

korekty wystawionych faktur nie stanowi podstawy do wstrzymania dostaw energii elektrycznej a w konsekwencji błędne orzeczenie, iż wstrzymanie dostaw energii było nieuzasadnione. Artykuł 6 ust. 3a ustawy Prawo energetyczne nie uzależnia możliwości wstrzymania dostaw energii elektrycznej od faktu, czy nieuregulowane należności wynikają z faktur wystawionych przez przedsiębiorstwo energetyczne czy ich korekt. Powód spełnił przesłanki warunkujące dopuszczalność zgodnego z prawem wstrzymania dostaw energii do lokalu zainteresowanego, (k. 9-14)

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie. Odnosząc się do zarzutu wadliwego doręczenia decyzji i naruszenia art. 40 k.p.a. pozwany wskazał, że powód ustanowił w niniejszej sprawie pełnomocnika, jednakże jako adres do doręczeń wskazał adres swojej siedziby, co związane jest z faktem, iż pełnomocnikiem powoda jest w niniejszej sprawie jego pracownik. Tym samym nie było ryzyka zaistnienia niekorzystnych skutków procesowych wskutek niezajomości prawa przez stronę. Skoro w niniejszej sprawie powód skutecznie wniósł odwołanie od decyzji, to należy przyjąć, iż okoliczność niedoręczenia decyzji bezpośrednio pełnomocnikowi nie skutkowałą ograniczeniem praw procesowych powoda. Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 6 ust. 3a ustawy Prawo energetyczne pozwany podniósł, że zgodnie z § 34 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną przedsiębiorstwo energetyczne - w razie stwierdzenia błędów w pomiarze lub odczycie wskazań układu pomiarowego - może dokonać korekty uprzednio wystawionych faktur, lecz jedynie w przypadku zawyżenia należności za energię. Natomiast prawo nie dopuszcza możliwości korekty w przypadku zaniżenia należności. Zdaniem Prezesa URE wstrzymanie dostaw energii jest dopuszczalne jedynie wskutek nieuregulowania przez odbiorcę zobowiązania wynikającego z faktury wystawionej w oparciu o wskazania prawidłowo działającego urządzenia pomiarowego. Brzmienie art. 6 ust. 3a Prawa energetycznego uprawnia do przyjęcia poglądu, zgodnie z którym możliwość wstrzymania dostaw energii elektrycznej zachodzi jedynie w przypadku kiedy należności są bezsporne, a niespełnienie świadczenia w terminie jest następstwem okoliczności, za które odbiorca ponosi odpowiedzialność, (k 29 - 36)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 grudnia 2005 r. zainteresowany S. J. (1) podpisał z zainteresowanym (...) S.A. w W. umowę sprzedaży energii elektrycznej dla lokalu przy ul. (...) w W..

dowód:pismo zainteresowanego (...) S.A. w W. z dnia 15

listopada 2011 r. (k. 35 akt adm.)

Zużycie energii elektrycznej w ww. lokalu było określane przy użyciu układu pomiarowo - rozliczeniowego nr (...).

dowód: twierdzenia pozwanego o okolicznościach, którym powód nie zaprzeczył

i które Sąd uznał za przyznane na podstawie art. 299 i 231 kp.c. (k. 6)

W dniu 17 grudnia 2009 r. licznik nr (...) został zdemontowany ze względu na uszkodzony wyświetlacz. Na jego miejsce został zamontowany licznik nr (...). W dniu 6 stycznia 2010 r. przeprowadzono badania laboratoryjne uszkodzonego licznika w wyniku których ustalono, iż całkowite zużycie energii wyniosło 31312, 08 kWh. Z kolei z badania przeprowadzonego przez producenta licznika wynikało, że wyświetlacz licznika wyświetlał nieczytelne komunikaty, zaś sam licznik jest sprawny metrologicznie.

dowód:twierdzenia pozwanego o okolicznościach, którym powód nie zaprzeczył

i które Sąd uznał za przyznane na podstawie art. 299 i 231 kp.c. (k. 5) protokół z odczytu wskazań licznika w laboratorium (k. 59 akt adm.) protokół z badań metrologicznych (k. 58 akt adm.)

Na podstawie odczytu ustalonego w drodze badań laboratoryjnych (...) S.A. w W., spółka ta sporządziła korektę należności za energię wystawiając w dniu 22 kwietnia 2010 r. faktury korygujące. Korekta ta obejmowała okres w

którym występowały nieprawidłowości w odczycie wskazań licznika, tj. za okres od 1 maja 2008 r. do 31 października 2009 r.

Oprócz faktur korygujących (...) S.A. wystawił także fakturę rozliczeniową i dwie faktury zaliczkowe.

Łączna kwota uwidoczniiona na ww. fakturach wynosiła 2394, 02 zł.

dowód: twierdzenia pozwanego o okolicznościach, którym powód nie zaprzeczył

i które Sąd uznał za przyznane na podstawie art. 299 i 231 kp.c. (k. 5 i 5v.)

Pismem z dnia 14 kwietnia 2011 r. (...) S.A. w W. wezwał S. J. (1) do zapłaty ww. należności w 14 - dniowym terminie, pod rygorem wstrzymania dostaw energii elektrycznej do punktu odbioru przy ul. (...) w W..

dowód: twierdzenia pozwanego o okolicznościach, którym powód nie zaprzeczył

i które Sąd uznał za przyznane na podstawie art. 299 i 231 kp.c. (k. 5 i 5v.)

pismo (...) S.A. w W. z dnia 14 kwietnia 2011 r. (k. 41 – 42 akt adm.)

Z uwagi na nieuiszczenie przez S. J. (1) należności wskazanych w wezwaniu z dnia 14 kwietnia 2011 r., w dniu 13 czerwca 2011 r. powód (...) Sp. z o.o. w W. – działający na zlecenie (...) S.A. w W. - wstrzymał dostawy energii do lokalu należącego do S. J. (1) a następnie dokonał demontażu układu pomiarowo - rozliczeniowego.

dowód: twierdzenia pozwanego o okolicznościach, którym powód nie zaprzeczył

i które Sąd uznał za przyznane na podstawie art. 299 i 231 kp.c. (k. 5 i 5v.)

dokument odłączenia (k. 40 akt adm.)

S. J. (1) zakwestionował stanowisko (...) S.A. co do ilości dostarczonej energii oraz w zakresie kwot uwidoczniionych na fakturach korygujących i wezwał (...) S.A. w W. do wyjaśnienia niejasności związanych z przedstawionymi wyliczeniami. Podniósł również, że wstrzymanie dostaw energii w zaistniałej sytuacji stanowi wymuszenie zapłaty spornych należności. Jego zdaniem przedsiębiorstwo energetyczne winno było skierować roszczenie o zapłatę na drogę postępowania sądowego.

dowód: pismo S. J. (1) z dnia 1 lipca 2011 r. (k. 50 akt adm.)

pismo S. J. (1) z dnia 7 września 2011 r. (k. 51 akt adm.)

Pismem z dnia 10 listopada 2011 r. (...) S.A. w W. poinformował S. J. (1), że warunkiem zwrotu licznika i wznowienia energii elektrycznej do lokalu przy ul. (...) jest wpłata 50 % kwoty zadłużenia.

dowód: pismo z dnia 10 listopada 2011 r. (k. 60 akt adm.)

W dniu 4 kwietnia 2012 r. przedsiębiorstwo energetyczne wznowiło dostawy energii elektrycznej do lokalu przy ul. (...) w W..

dowód: twierdzenia pozwanego o okolicznościach, którym powód nie zaprzeczył

i które Sąd uznał za przyznane na podstawie art. 299 i 231 k.p.c. (k. 7 i 8)

Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zgromadzonym w sprawie dokumentom; ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest bezzasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny był w niniejszej sprawie w całości bezsporny.

W szczególności żadna ze stron nie kwestionowała okoliczności wstrzymania dostaw energii do lokalu S. J. (1) oraz istnienia sporu między S. J. (1) a (...) S.A. w W. co do zasadności należności uwidoczonych w fakturach korygujących. Nie była również kwestionowana okoliczność, iż (...) sp. z o.o. w W. działał na zlecenie (...) S.A. w zakresie czynności faktycznych prowadzących do wstrzymania dostaw energii w lokalu S. J. (1).

W pierwszej kolejności należało odnieść się do zarzutu naruszenia art. 40 § 1 k.p.a. W ocenie Sądu zarzut ten jest chybiony - po pierwsze, postępowanie przed SOKiK nie zmierza do kontroli postępowania administracyjnego, ale merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy co oznacza, że ewentualne uchybienia popełnione w postępowaniu przed Prezesem Urzędu nie mogą być tym samym przedmiotem postępowania przed sądem powszechnym, po drugie, w odpowiedzi na odwołanie trafnie wskazano, że powód ustanowił w niniejszej sprawie pełnomocnika, jednakże jako adres do doręczeń wskazał adres swojej siedziby, co związane jest z faktem, iż pełnomocnikiem powoda jest w niniejszej sprawie jego pracownik. Tym samym nie było ryzyka zaistnienia niekorzystnych skutków procesowych wskutek niezajomości prawa przez stronę.

Z tych samych przyczyn jako nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd ocenił stanowisko powoda, iż fakt sporu co do zasadności roszczeń o zapłatę między odbiorcą a przedsiębiorstwem energetycznym jest zagadnieniem wstępnym, skutkującym koniecznością zawieszenia postępowania administracyjnego.

Przechodząc do oceny zarzutów merytorycznych podnieść należy, iż zgodnie z art. 6 ust. 3a ustawy Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym w dacie wstrzymania dostaw energii elektrycznej tj. w dniu 13 czerwca 2011 r.), przedsiębiorstwa energetyczne mogą wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w przypadku, gdy odbiorca zwleka z zapłatą za pobrane paliwo gazowe, energię elektryczną lub ciepło albo świadczone usługi co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

W ocenie Sądu powołany art. 6 ust. 3a ustawy winien być wykładany ściśle, bowiem przewiduje daleko idące sankcje za brak opłat ze strony odbiorcy. Umowa o dostawę energii nie jest zwykłą umową cywilnoprawną, lecz występują w niej liczne elementy publicznoprawne wynikające z charakteru dostarczanego dobra.

Zauważyć przy tym należy, że pod pojęciem „pobrana energia” należy rozumieć - wbrew twierdzeniom pozwanego - energię faktycznie pobraną i zużytą a nie wyłącznie zmierzoną przez układ pomiarowy. Zdarzyć się bowiem może, że układ ten jest niesprawny i nie wykazuje faktycznej ilości pobranej energii elektrycznej. Z uwagi na fakt, że urządzenie do pomiaru stanowi własność przedsiębiorstwa energetycznego i to ono odpowiedzialne jest za jego odczyty, konserwacje i legalizacje ciężar wykazania ilości pobranej energii spoczywa na przedsiębiorcy. W szczególności przedsiębiorca zobowiązany jest do dopełniania należytej staranności przy odczytach z urządzeń pomiarowych ilości energii a ryzyko niesprawności tych urządzeń obciąża przedsiębiorcę.

W ocenie Sądu nie można twierdzić, iż odbiorca pozostaje w zwłoce z zapłatą należności wynikających z korekty faktur w sytuacji, gdy - tak jak w niniejszej sprawie - odbiorca wchodzi w spór z przedsiębiorstwem energetycznym co do zasadności czy wysokości tych należności.

Odmierna interpretacja art. 6 ust.3a ustawy przyznawałaby przedsiębiorcy energetycznemu łatwy instrument nacisku na odbiorcę w celu wymuszenia na nim zapłaty, wyłącznie dla odsunięcia groźby wyłączenia dostaw energii. W ten sposób, przedsiębiorca egzekwowałby należności sporne z pominięciem normalnej procedury sądowej, w której ciążyłyby na nim określone obowiązki dowodowe.

W niniejszej sprawie - jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania przed Prezesem URE - S. J. (1) i przedsiębiorstwo energetyczne (...)S.A. w W. pozostawali w sporze co do zasadności opłat wynikających z korekty faktur. Ani zainteresowany (...) S.A. w W. ani powód nie udowodnili w toku procesu w żaden sposób, że S. J. (1) rzeczywiście pobrał wskazaną w wystawionych fakturach korygujących ilość energii elektrycznej, co samo w sobie wyłącza możliwość zastosowania art. 6 ust. 3 a ustawy.

Zdaniem Sądu nadto nie można też przypisać winy w odmowie zapłaty należności zainteresowanemu S. J.. Zainteresowany z całą pewnością nie ponosi odpowiedzialności za awarię skutkującą brakiem możliwości odczytu wyników układu pomiarowego. Ponadto z akt postępowania administracyjnego wynika, że zainteresowany J. zgłosił szereg zastrzeżeń do obliczeń wysokości spornych należności.

W opisanej sytuacji ochrony swoich roszczeń o zapłatę (...) Polska w W. winien dochodzić w postępowaniu przed sądem powszechnym, tak jak każdy inny podmiot. Wstrzymanie dostaw energii w sytuacji sporu co do zasadności roszczeń przedsiębiorstwa energetycznego należało ocenić jako bezpodstawne.

Ponadto wskazać należy, iż dla zaistnienia sporu na gruncie art. 8 ustawy Prawo energetyczne wystarczy różnica poglądów między przedsiębiorstwem energetycznym a odbiorcą dotycząca zasadności wstrzymania dostaw. Dla rozstrzygnięcia sprawy obojętne jest, czy dostawy energii zostały w międzyczasie wznowione a zatem okoliczność w tej postaci nie stanowi przesłanki umorzenia postępowania.

Mając na uwadze powyższe na mocy art. 479 indeks 53 § 1 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji.

SSO Ewa Malinowska